

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/123/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717211619
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5717211619.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v spore žalobcov: 1/ Moderné odbory Volkswagen, so sídlom J. Jonáša 1, 843 02 Bratislava, IČO: 50 524 801, 2/ F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom S. T. D. XXXX, XXX XX H., 3/ N. N., nar. X.X.XXXX, bytom D. X, XXX XX H., žalobcovia všetci v zastúpení právne - Okenica Šula & Co. s.r.o., IČO: 36 866 512 so sídlom Zámocká 30, 811 01 Bratislava proti žalovanému - H. X., nar. X.XX.XXXX, bytom ul. R. XXXX/X, XXX XX I., v zastúpení právne - Advokátska kancelária RASLEGAL, s.r.o., IČO: 36 855 561, so sídlom Mostová 2, Carlton Savoy Building, 811 02 Bratislava, o ochranu proti neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a ochranu osobnosti fyzickej osoby, na základe odvolania žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 21C/52/2017-195 zo dňa 20.12.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e v celom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcom 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie (ďalej iba „okresný súd“) napadnutým rozsudkom vo výroku I. v celom rozsahu zamietol žalobu žalobcov zo dňa 12.10.2017, ktorou sa domáhali ochrany proti neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a ochrany osobnosti. Vo výroku II. priznal žalovanému právo voči žalobcom na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z vykonaného dokazovania zistil, že v spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. pôsobia dve odborové organizácie: Základná organizácia odborového zväzu KOVO Volkswagen a Moderné odbory Volkswagen (žalobca v rade 1/). Moderné odbory Volkswagen vznikli odčlenením časti členskej základne Základnej organizácie KOVO Volkswagen v roku 2016. Členmi odborovej organizácie Moderné odbory Volkswagen je asi 8 500 ľudí a členmi druhej odborovej organizácie približne 130 ľudí. Nová odborová organizácia vznikla, pretože odborári sa nevedeli dohodnúť na spoločnom postupe a nemali rovnakú predstavu o činnosti a smerovaní. Žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ boli funkcionármi aj členmi výboru základnej organizácie starej odborovej organizácie a sú funkcionármi aj členmi v novovytvorenej odborovej organizácii, žalobca v rade 2/ je predsedom a žalobkyňa v rade 3/ je podpredsedníčkou. Predsedom pôvodnej odborovej organizácie odborového zväzu KOVO Volkswagen je žalovaný.

3. Žalovaný uverejnil na webovej lokalite <<https://blog.sme.sk>> dňa 7.9.2017 a na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite <R. text pod názvom: „Starý produkt v novom obale chutí rovnako.“ Tento text, ďalej iba „ Článok „ bol ku dňu podania žalobného návrhu verejne prístupný na blogu žalovaného a žalovaný súčasne umiestnil aj odkaz na tento článok na webovej lokalite <<https://>

www.facebook.com/zoozkovovw.sk> Toto konto na sociálnej sieti facebook využíva na komunikáciu so svojimi členmi ako aj s verejnosťou Základná organizácia odborového zväzu KOVO. Obsah Článku zverejneného žalovaným bol nasledovný:

„Som odborár. Som ním už niekoľko rokov no aj napriek tomu som svojim spôsobom úplne nová odborárska krv. Vysvetlím prečo. S odborárskou problematikou sa potýkam celý život aj vďaka tomu, že už môj otec pôsobil ako dlhoročný odborár. Zapálenie sa pre vec a „otváranie si úst“ za tých menej smelých máme v krvi. A tak som sa po likvidácii a následnej konsolidácii základnej organizácie Odborového zväzu KOVO vo Volkswagene stal jej predsedom. Stal som sa ním ako úplne nový človek, ktorý sa postavil za silnú celoslovenskú značku, chrániacu práva a záujmy zamestnancov, ktorí hýbu touto ekonomikou v najsilnejších odvetviach už 25 rokov. No napriek tomu som nová odborárska krv. Stal som sa jej súčasťou v jednom z najsilnejších automobilových závodov, po tom, čo staré odbory zlyhali. Áno, to, čo hovorí pán G., šéf Moderných odborov, že odborári vo Volkswagene zlyhali je pravda - ale je to pravda iba potiaľ. Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu zlyhali a preto prišli noví a modernejší. No nie sú to tí, ktorí si zmenili značku, logo odeli do farieb podobných jednej politickej strane. To je len marketing. Obalenie starého produktu do nového obalu. Všimli ste si, ako to robia komerčné značky? Urobia produktu nový obal, nahodia spoty, online reklamy, rádiové reklamy, PR články, stavajú značku. Starý produkt, ktorý musí byť dosť cool pre nových spotrebiteľov. Starí ľudia, staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva. Noví ľudia medzitým vytvorili nanovo, takpovediac na zelenej lúke Základnú organizáciu pod spoľahlivou značkou KOVO a ja som presvedčený rovnako ako u politikov, že nie modernizácia značky, ale výmena ľudí, ktorí sa neosvedčili, je jedinou možnou cestou k zmene a je tou cestou k modernizácii. Začali sme s kolegami náročnú prácu, je to tá ťažšia cesta a vôbec nie podporená marketingom, eventmi a koncertmi. Viem, že dôvera členov po tom všetkom, čo sa dialo je narušená, mnohí si povedali, že úplne kašlú na odbory. Možno toto bolo cieľom tých moderných. Motivácia? Vytvorenie konkurencie KOVO za veľkého záujmu médií, čo sa dalo dosiahnuť len štrajkom? Osobná pomsta a nenaplnené ego? Peniaze? Prípadne vyšší záujem? To je vlastne jedno. Podujal som sa chrániť záujmy našich členov a to nielen súčasných, ale aj budúcich. Nie som človek, ktorý bude ticho sedieť a nechá kydať na seba alebo svoju prácu. Som odborár. Som zvyknutý postaviť sa aj na barikády, aj do prvej línie ako predák. A ak niečo nemám rád, tak sú to klamstvá. A ak ich médiá nemajú problém rozširovať, lebo sa ani neunúvajú opýtať okrem „A“ aj na „B“, tak to „B“ kľudne poviem nahlas. Je mnoho vecí, ktoré neodznali. A v mnohých zamestnancoch napríklad zatiaľ neodznala ani horkosť z niečo vyše štyroch pridaných percent namiesto očakávaných šesťnástich.“

4. Okresný súd poukazuje na skutkové vymedzenie žaloby, v ktorom žalobcovia argumentovali tým, že predmetný Článok (skupiny jeho výrokov - v konkrétne vymedzenom znení) ktorého autorom bol žalovaný, zasiahol do ich práva na ochranu osobnosti, pretože obsahuje nepravdivé údaje a jedná sa o neprípustnú kritiku. Podľa názoru žalobcov žalovaný bez akýchkoľvek vecných podkladov špekuluje o skutočnej motivácii osôb vystupujúcich v mene žalobcu 1/, keď ako možnosti motivácie uvádza spoločensky negatívne vnímané motívy ako osobná pomsta, nenaplnené ego, či dokonca naznačuje, že za založením žalobcu v rade 1/ stál majetkový prospech. Žalovaný podľa názoru žalobcu v rade 1/ ho v Článku predstavuje ako odborovú organizáciu, ktorá vzhľadom na personálnu a obsahovú náplň je v skutočnosti len pôvodnou starou organizáciou, ktorej skutočné dôvody existencie spočívajú v tom, aby narušila dôveru zamestnancov v odbory, aby si mnohí zamestnanci povedali, že na odbory „úplne kašlú“. Z týchto dôvodov sa žalobca v rade 1/ domáhal, aby súd určil, že uverejnením Článku „ Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7.9.2017, ktorého autorom je žalovaný, došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti a žalobcovia 2,3 sa domáhajú určiť, že uverejnením totožného Článku došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv ako fyzických osôb. Ďalej žiadali súd, aby uložil žalovanému povinnosť odstrániť do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku Článok z označenej webovej lokality, aby žalovaný zabezpečil na vlastné náklady odstránenie odkazu na Článok uverejneného na konkrétne označenej webovej lokalite, aby sa zdržal šírenia predmetného článku a zároveň, aby súd uložil žalovanému aj povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku doručiť žalobcovi v rade 1/, žalobcovi v rade 2/, 3/ list s vlastnoručným podpisom obsahujúci ospravedlnenie v konkrétnom znení. Titulom primeraného zadostučinenia sa žalobca v rade 1 dožadoval voči žalovanému zaplata sumy 1 eur a žalobcovia 2,3 titulom náhrady nemajetkovej ujmy žiadali zaplata sumy po 1 eur.

5. Okresný súd viazaný skutkovým vymedzením žaloby, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaného dokazovania, pri právnom posúdení žalobou uplatneného nároku riadiac sa podľa § 11, § 13 ods. 1, 2, § 19b ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, zohľadnením právneho významu

článku 26 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR upravujúceho ústavné právo slobody prejavu, právo na informácie, právo vyjadrovať svoje názory, ďalej aj článku 19 ods. 1 Ústavy SR upravujúceho ústavné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, - dospel k záveru, že konaním žalovaného a to zverejnením Článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ nedošlo k tvrdenému zásahu do práv žalobcov, následne ich žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. V prioritnej otázke primeranosti (proporcionality) záujmu na ochrane základného ľudského práva na slobodu prejavu v porovnaní s právom na ochranu osobnosti, či bol rozsah (intenzita) zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov v rovnováhe s uplatnením základného práva na slobodu prejavu okresný súd odkázal na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/2012/2017, v ktorom už bolo konštatované, že : „Sloboda prejavu sa vzťahuje nielen na informácie alebo myšlienky priaznivo prijímané, či považované za neškodné alebo za bezvýznamné, ale aj na tie, ktoré zraňujú, šokujú, alebo znepokojujú a aj nadnesené a zveličujúce názory, a fyzické i právnické osoby majú v rámci slobody prejavu právo verejne vyslovovať svoje názory. Takúto realizáciu prejavu slobody slova si vyžaduje pluralizmus, znášalivosť a veľkorysosť, bez ktorých by nebolo možné hovoriť o „demokratickej spoločnosti“.

7. Avšak sloboda prejavu slova ešte neznamená, že občania, právnické osoby nemajú právo na ochranu osobnosti. Sloboda slova musí rešpektovať právo druhých na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena. Pri posudzovaní nároku na ochranu osobnosti je potrebné akceptovať, že predmetom ochrany cti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôžu byť menej závažné verbálne, alebo iné urážky; ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby bol zásah do práva na ochranu osobnosti objektívne spôsobilý privodiť ujmu osobnosti. Ustanovenie § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka poskytuje ochranu proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

8. Nepochybnou skutočnosťou bolo, že žalobca v rade 2/ F. G. a žalobkyňa v rade 3/ N. N. vykonávali funkcie v starej odborovej organizácii a vykonávajú ich aj v novej odborovej organizácii - v Moderných odboroch Volkswagen žalobca v rade 2/ vykonáva funkciu predsedu a žalobkyňa v rade 3/ funkciu podpredsedu. Podľa názoru okresného súdu žalobcovia pôsobili v postavení „verejne činných osôb“, takéto osoby sú z titulu výkonu svojej funkcie povinné zniesť väčšiu mieru kritiky ako ostatní občania, z tohto dôvodu zásahom do práv na ochranu ich osobnosti nemôže byť považovaná kritika, aj keď je istým spôsobom zveličená a nadsadená. Za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti nie je možné totiž považovať takú kritiku, ktorá je pravdivá, alebo ktorá je do určitej miery nadnesená a zveličená, ak je podaná primeranou formou.

9. Za ďalšiu významnú otázku pri posudzovaní žalobou uplatňovaného nároku považoval okresný súd, či hodnotiaci úsudok žalovaného v spornom Článku sa zakladá na pravdivých informáciách, či forma jeho prezentácie je primeraná okolnostiam, či zásah do práv nie je nevyhnutným sprievodným javom výkonu kritiky a uplatnenia práva na slobodu slova, alebo či jeho cieľom nie je len hanobenie a zneuctenie adresáta.

10. V tejto súvislosti súd vyhodnotil, že v prvej časti sporného článku žalovaný predstavuje seba ako odborára na správnom mieste. V ďalšom texte len vyslovuje súhlas s tým, čo povedal a zverejnil žalobca v rade 2/ o tom, že odborári vo Volkswagene zlyhali. V ďalšom texte žalovaný uvádza: „Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu, zlyhali a preto prišli noví a modernejší“. Kto sú to tí starí odborári nie je presne jasné. Väčšina členov starej odborovej organizácie prešla do novej odborovej organizácie, zo starej prešli aj niektorí funkcionári, napríklad žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/. Nie je jasné podľa názoru súdu ani to, kto urobil podľa autora pokus vytunelovať základnú organizáciu. Je možné predpokladať, že pokiaľ odbory riadne neplnia svoju funkciu, zodpovedajú za to funkcionári. Súď poznamenal, že slovník slovenského jazyka slovo vytunelovať nepozná. Všeobecne pod tým názvom má na mysli konanie, ktoré je formálne v súlade so zákonom, avšak na základe nevýhodných zmlúv znižuje majetok obchodnej spoločnosti, alebo organizácie a presúva ho do dispozície tým, ktorým nepatrí. Žalovaný neuviedol, že niekto vytuneloval odborovú organizáciu, ale to, že mal v úmysle tak urobiť, narážky žalovaného na vytunelovanie odborovej organizácie boli inšpirované šíriacimi sa informáciami o nedostatkoch v činnosti odborov. Niektorí členovia odborovej organizácie (nie žalovaný) sa sťažovali na tunelovanie a nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami odborovej

organizácie. Podozrenie z takéhoto konania na základe tohto podnetu prešetrovala revízná komisia odborovej organizácie, ako aj revízná komisia vyššieho odborového orgánu. Šetrením sa nezistili žiadne nedostatky. Správa o výsledkoch revízie hospodárenia bola obsahom rokovaní schôdzí odborov a bola všetkým odborárom známa. Podozrenia z neoprávneného nakladania s finančnými prostriedkami starej odborovej organizácie vznikli aj v súvislosti s nákupom vianočných darčiekov pre členov odborovej organizácie v roku 2016 a v súvislosti s neoprávneným zadržovaním dokumentácie vrátane účtovníctva a odhlášok členov Základnej organizácie odborového zväzu KOVO (staré odbory). Z toho dôvodu na základe žaloby tejto odborovej organizácie príslušný súd neodkladným opatrením rozhodol, aby žalobca v rade 1/ túto dokumentáciu zložil do úschovy súdu (vedené pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 10C/169/2016).

11. Za týchto okolností súd považuje za pochopiteľné, že žalovaný si mohol myslieť a mohol mať podozrenie, že došlo k nehospodárnemu nakladaniu s finančnými prostriedkami odborovej organizácie a táto organizácia zlyhala. Z týchto dôvodov súd formu prezentácie kritiky žalovaného na hospodárenie odborov považuje za primeranú. Cieľom tejto kritiky v žiadnom prípade nebolo hanobenie, alebo zneuctenie odborovej organizácie. Žalovaný kritizuje predovšetkým starú odborovú organizáciu a nie žalobcu v rade 1/.

12. V ďalšom texte článku žalovaný kritizuje vznik novej odborovej organizácie (žalobca v rade 1/) a poukazuje na to, aby boli vymenení ľudia, ktorí sa neosvedčili. Ani túto kritiku okresný súd nevyhodnotil za neprimeranú bez ohľadu na to, či bola oprávnená alebo nie. Súd hodnotí za fakt tú skutočnosť, že väčšina odborárov vstúpila do novej odborovej organizácie (žalobca v rade 1/) a v starej odborovej organizácii, ktorej predsedá v súčasnosti žalovaný, ostalo asi len 140 odborárov.

13. V ďalšom texte článku žalovaný provokuje a kladie si otázky, tieto a v nich skrytá kritika je zveličená. Mohla by sa dotknúť žalobcu v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/, pretože väčšina odborárov vie, že oni sú funkcionármi odborovej organizácie. Táto kritika ale nie je adresná, jej forma prezentácie nemôže byť považovaná za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcu v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/. Títo ako odboroví funkcionári musia počítať s kritikou, sú povinní zniesť vyššiu mieru kritiky, ako ostatní občania. Pokiaľ bola aj táto kritika zveličená a provokačná a žalobcov mohla uraziť, je potrebné takúto kritiku v rámci slobody slova akceptovať a nemôže sa jednať (aj vzhľadom na jej intenzitu) o zásah do práv na ochranu osobnosti.

14. Okresný súd zhrnul, že hoc sporný článok obsahoval niektoré nadsadené a zveličené vyjadrenia, nimi ale žalovaný nezasiahol do práva žalobcov takou intenzitou, aby si to vyžadovalo súdnu ochranu. Kritika uvedená v spornom článku nebola adresná, žalobcov sa priamo netýkala, aj keď väčšina odborárov, ostatných zamestnancov, ako aj zamestnávateľ predpokladali, voči komu kritika smeruje. Väčšina odborárov vie, že žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ sú odborárskymi funkcionármi, nie sú však jediní, ktorí za činnosť odborovej organizácie zodpovedajú. Obsah článku neohrozil vážnosť a postavenie žalobcov v takom rozsahu, aby si to vyžadovalo súdnu ochranu. Kritiku žalovaného voči žalobcovi v rade 1/ nevyjadrenú priamo, nie je možné považovať za zásah do dobrej povesti. Na adresu novovzniknutej odborovej organizácie sa žalovaný vyjadril v tom zmysle, že pri jej vzniku je podstatné vymeniť ľudí, ktorí sa neosvedčili. Táto kritika aj keď bola podaná mierne zveličenými výrazmi, nemohla v žiadnom prípade zasiahnuť do dobrej povesti novovzniknutej odborovej organizácie, čoho dôkazom je to, že temer všetci členovia starej odborovej organizácie prestúpili do nových odborov (Moderné odbory Volkswagen), zrejme tejto organizácii dôverujú, obdobne aj jej funkcionárom, teda žalobcovi v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/.

15. Súd vyjadril na záver svoje presvedčenie, že verejné prejednanie prípadu bude mať preventívny význam najmä z toho pohľadu, že žalovaný bude pri kritike vychádzať z pravdivých informácií a zvolí si primeranú formu prezentácie. Poznomenáva ale, že žalovaný v rámci realizácie slobody prejavu má právo verejne vyslovovať svoje názory a nemôže sa nechať odradiť.

16. Podľa § 255 v spojení s § 262 Civilného sporového poriadku okresný súd priznal žalovanému, ktorý úspešne bránil svoje právo, náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu, dodal, že o výške náhrady trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením.

17. Proti rozsudku sa odvolali v zákonnej lehote žalobcovia v rade 1/ až 3/. Domáhali sa jeho zmeny, žiadali, aby odvolací súd ich žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania a právneho zastúpenia v ich prospech/žalobcov.

18. Odvolatelia upriamujú pozornosť odvolacieho súdu na jednotlivé skupiny výrokov z Článku, ktoré podľa ich názoru obsahujú hodnotiace úsudky a skutkové tvrdenia, zároveň aj neoprávnený zásah do ich právom chránených práv, znenie výrokov vymedzili nasledovne :

1) „Áno, to, čo hovorí pán Smolinský, šéf Moderných odborov, že odborári vo Volkswagene zlyhali je pravda - ale je to pravda iba potiaľ.“

2) „Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu zlyhali a preto prišli noví a modernejší.“

3) „To je len marketing. Obalenie starého produktu do nového obalu. Všimli ste si, ako to robia komerčné značky? Urobia produktu nový obal, nahodia spoty, online reklamy, rádiové reklamy, PR články, stavajú značku. Starý produkt, ktorý musí byť dosť cool pre nových spotrebiteľov. Starí ľudia, staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva. Noví ľudia medzitým vytvorili nanovo, takpovediac na zelenej lúke Základnú organizáciu pod spoľahlivou značkou KOVO.“

4) „Viem, že dôvera členov po tom všetkom čo sa dialo je narušená, mnohí si povedali že úplne kašľú na odbory. Možno toto bolo cieľom tých moderných. Motivácia? Vytvorenie konkurencie KOVU za veľkého záujmu médií, čo sa dalo dosiahnuť len štrajkom? Osobná pomsta a nenaplnené ego? Peniaze? Prípadne vyšší záujem?“

Nesúhlasili s názorom okresného súdu, že hodnotiace úsudky a skutkové tvrdenia žalovaného obsiahnuté v žalovaných výrokoch nie sú zásahom do práva na ochranu práv osobnosti takej intenzity, aby si to vyžadovalo súdnu ochranu.

19. Žalobcovia uviedli, že v 1. skupine uvedené výroky treba vnímať v kontexte Článku a síce v tom zmysle, že žalovaný prostredníctvom tohto nepravdivého výroku pripisuje svojim neskôr v článku uvedeným tvrdeniam vyššiu mieru dôveryhodnosti, na úvod so žalobcom v rade 2/ súhlasí, aby vzápätí zlyhanie o ktorom žalobca v rade 2/ v skutočnosti nehovorí pripísal činnosti odborárov vo VW, t.j. žalobcom 2/ a 3/. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že Článok na ktorý sa odvolával žalovaný pri pravdivosti tohto skutkového tvrdenia, bol publikovaný až dňa 16.1.2018 pod názvom Hovoríme veci na rovinu, teda po uverejnení Článku Starý produkt v novom obale chutí rovnako (7.9.2017). Tak pravdivosť uvedeného výroku žalovaný nepreukázal.

20. Podľa žalobcov nesprávne - ako hodnotiaci úsudok či kritiku vyhodnotil okresný súd aj skutkové tvrdenie žalovaného podľa ktorého žalobcovia v rade 2/ a 3/ urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu. Navyše, žalovaný nepredložil súdu dôkaz preukazujúci spáchanie pokusu o vytunelovanie odborovej organizácie. Pokiaľ súd poukázal na to, že „niektorí členovia odborovej organizácie sa sťažovali na tunelovanie a nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami odborovej organizácie „ treba zdôrazniť dve základné skutočnosti : a.) revízia bola nariadená účelovo s cieľom vyvolať v členskej základni pochybnosti o hospodárení odborovej organizácie b.) výsledok revízie bol bez zistení - o tejto skutočnosti mali odborári, vrátane žalovaného vedomosť. Táto okolnosť preto nemohla predstavovať legitímny dôvod tvrdenia o pokuse vytunelovať odborovú organizáciu. Fakt, že sa mal niekto údajne sťažovať na tunelovanie a nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami odborovej organizácie nie je dôkazom podľa názoru žalobcov, že urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu. Navyše, revízia hospodárenia vykonaná až po údajnom „neoprávnenom“ nákupe vianočných darčkov, nepreukázala neoprávnenosť nákupu, revízna správa bola bez zistení, navyše, žalovaný bol členom výboru odborovej organizácie v čase objednávky darčkov a ich nákup žiadnym spôsobom nenamietal.

21. Spor o vydanie dokumentácie podľa odvolateľov sa dotýka výlučne žalobcu v rade 2), ktorý je stranou sporu pred Okresným súdom Bratislava IV v konaní vedenom pod sp.zn. 10C/169/2016 a vo vzťahu ku žalobkyni v rade 3/ nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Z obsahu Článku napokon nevyplýva žiadna revízna činnosť, nákup vianočných darčkov, odovzdanie a prevzatie dokumentácie, žalovaný výrok je skutkovým tvrdením žalovaného a nie hodnotiacim úsudkom. Čitateľ sa z Článku nedozvedá o premisách žalovaného, ktoré majú byť údajne základom pre žalovaný výrok. Bolo povinnosťou žalovaného uniesť dôkazné bremeno a predložiť dôkaz preukazujúci, že žalobcovia v rade 2/ a 3/ urobili „pokus vytunelovať základnú organizáciu“, čo žalovaný nesplnil.

22. Odvolatelia hodnotia za nezrozumiteľnú časť odôvodnenia rozsudku, v ktorej súd rozoberá význam výrazu „tunelovať“, keď na jednej strane popisuje to ako konanie, ktoré je v súlade so zákonom, hoci jeho následkom je podľa súdu presun majetku do dispozície niekoho, komu „nepatrí“. Rozhodne nesúhlasia s názorom súdu, že výrokom „urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu“ žalovaný neuviedol, že „niekto vytuneloval odborovú organizáciu“ (to ani oni/ žalobcovia netvrdia), ale, že mal v úmysle tak urobiť. Žalovaný o žiadnom úmysle v Článku nepísal, priniesol svojim čitateľom tvrdenie, podľa ktorého došlo k spáchaniu pokusu o vytunelovanie základnej organizácie, v čom je rozdiel. Podľa hodnotenia odvolateľov žalovaný nepreukázal pravdivosť skutkového tvrdenia, podľa ktorého sa žalobcovia v rade 2/, 3/ pokúsili vytunelovať odborovú organizáciu a vykonané dokazovanie svedčí záveru o dubióznej pohnútko žalovaného.

23. V poradí tretej skupine žalovaných výrokov, difamačný charakter nespočíva v tom, že členovia žalobcu v rade 1/ sú bývalí členovia ZO OZ KOVO VW, ale v hodnotiacom úsudku žalovaného v ktorom označuje ich/ žalobcov v rade 2/ a 3/ za osoby, ktoré žiadnym spôsobom nezmenili svoje konanie a správanie sa (staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva, pokusy o tunelovanie), čím sa len snažia uviesť zamestnancov do omylu, keď im „ponúkajú“ členstvo v novej odborovej organizácii ako „starý produkt v novom obale“. Súd prvej inštancie uviedol iba to, že žalovaný len kritizoval vznik novej organizácie a poukazoval na to, že podstatné je, aby sa vymenili ľudia, ktorí sa neosvedčili. Žalovaný však nepreukázal vecný základ svojej kritiky (staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva, pokus o tunelovanie), ktorá podľa názoru žalobcov je nielen bez vecného základu, ale v kontexte Článku aj zjavne neprimeraná.

24. Za vnútorne rozporuplnú hodnotia odvolatelia časť odôvodnenia rozsudku vo vzťahu ku skupine č. 4 žalovaných výrokov. Považujú za neopodstatnený záver súdu, podľa ktorého predmetná časť Článku predstavuje len zveličenú kritiku, čo sú oni/žalobcovia v rade 2/ a 3/ povinní strpieť. Žalovaný bez akéhokoľvek vecného základu kladie otázky, ktoré majú u adresáta vyvolať pochybnosť (boli za tým peniaze? korupcia? vyšší záujem?), dokonca s cieľom takúto diskusiu udržiavať, prípadne povzbudzovať adresátov na jej rozširovanie, čo nemôže požívať právnu ochranu. Neexistuje dôvod, ktorý by žalovaného oprávňoval podsúvať verejnosti informácie o nekalých a spoločensky odsúdeniahodných praktikách žalobcov v rade 2/ a 3/. Práve naopak, takéto konanie žalovaného by malo byť vyhodnotené ako spoločensky škodlivé, motivované záujmom difamovať ich /žalobcov v rade 2/ a 3/ a ako také má byť sankcionované.

25. Podľa rozhodovacej praxe súdov znak objektívnej spôsobilosti zasiahnuť do chránených osobnostných práv je daný vždy vtedy, ak ide o také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti u spoluobčanov a tým aj nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. Jedná sa o tzv. test intenzity, resp. spôsobilosti neoprávneného zásahu. Na rozdiel od okresného súdu, oni/ žalobcovia považujú žalované výroky za spôsobilé neoprávnené zasiahnuť do ich osobnostných práv, pričom žalovaný ani v jedinom prípade nepredložil súdu dôkaz preukazujúci skutkový základ pre svoje hodnotiace úsudky, resp. dôkaz pravdivosti svojich skutkových tvrdení.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiada potvrdenie rozsudku okresného súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti a žiada priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovia, vzhľadom na ich argumentáciu v priebehu súdneho sporu, čo potvrdzuje aj ich odvolanie, sa snažia podľa žalovaného, navodiť dojem takého závažného zásahu do ich osobnostných práv, ktorý by mal požívať právnu ochranu. Je to zrejme aj z formulácie, keď v spojení s jeho výrokmi zamieňajú pojem hodnotiaci úsudok za označenie skutkové tvrdenia alebo spájajú jeho výroky priamo so svojimi osobami, čo však z posudzovaného Článku, ktorým sa žalobcovia majú cítiť dotknutí nijako nemožno usudzovať. V predmetnom Článku žiadny zo žalobcov nebol nijako označený, s výnimkou výroku č. 1 ako ho označujú žalobcovia, ktorý však na žalobcu v rade 2/ odkazuje len s ohľadom na jeho výroky a postoj a s vyjadrením súhlasu s nimi. Nie je žalovanému zrejme, na podklade čoho sa práve žalobcovia v rade 1/ až 3/ cítili byť predmetným Článkom identifikovaní a teda dotknutí.

27. Ako v priebehu sporu pred okresným súdom, totožne sa bráni žalovaný, že predmetný Článok bol jeho úvahou a hodnotiacim úsudkom vychádzajúc z poznania reálií v danom čase. Podľa právnej teórie sa pravdivosť hodnotiacich úsudkov nedokazuje. Pokiaľ je hodnotiaci úsudok založený na určitých

premisách, nemôže byť spôsobilý zasiahnuť do osobnostných práv tretej osoby. Podrobne vysvetlil, písomne aj ústne, ku každému žalobcami namietanému výroku okolnosti, z ktorých vychádzal pri formulovaní svojich úvah. Tieto boli založené na konkrétnych podkladoch a ponímaní s účelom vyvolať o nich diskusiu. Nie je pritom podmienkou, aby sa premisy, z ktorých vychádzal pri formulovaní hodnotiacich úsudkov zakladali na pravde alebo sa k ich pravdivosti vzťahovala jeho/žalovaného dôkazná povinnosť. Postačuje, že tieto existovali, pričom ich existenciu súdu aj preukázal.

28. Otázka odborárskej činnosti v danom čase v spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s. pútala široký záujem spoločnosti a médií. Táto skutočnosť nebola nijako sporná. V centre tohto záujmu a udalostí sa verejne prezentovali práve žalobcovia v rade 2/ a 3/ ako čelní predstavitelia žalobcu v rade 1/. Nijako nespochybnili, že v danom čase boli osobami verejného záujmu, čo potvrdzuje aj množstvo ich vystúpení a vyjadrení prostredníctvom masmédií. Minimálne tak v čase publikovania jeho Článku boli osobami verejného záujmu. Prítom za osoby verejného záujmu sa nepovažujú len osoby v užšom zmysle slova (športovci, politici a podobne), ale aj osoby v zmysle slova širšom, teda také, ktoré na seba priťahujú pozornosť verejnosti a médií, preto pokiaľ okresný súd kvalifikoval osoby žalobcov v rade 2/ a 3/ za osoby verejného záujmu, dospel k správne právnemu záveru. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe EŠLP ale aj vnútroštátnej, sú hranice ochrany súkromia u osôb verejného záujmu vytyčené menej prísne ako je to pri iných osobách. Osoba verejného záujmu je povinná strieť kritiku s väčšou mierou expresivity, ak táto nie je vulgárna alebo urážlivá. Nakoľko ani jedna časť žalovaného Článku nebola vulgárna a urážlivá a už vôbec nie vo vzťahu k žalobcom, nemohlo ním dôjsť k zásahu do osobnostných práv akejkoľvek tretej osoby. Ak by aj teda jeho úvahy boli namierené výlučne a priamo na žalobcov (takto sa identifikovali výlučne žalobcovia, lebo zo žiadnej časti sporného Článku to nevyplyva), čo odmieta, boli by žalobcovia povinní z pozície osôb verejného záujmu zniesť väčšiu mieru kritiky a expresnosti, pokiaľ by bolo možné sporný Článok vôbec hodnotiť.

29. Absentovala aj identifikácia žalobcov v predmetnom Článku s výnimkou jedného prípadu a to, keď on ako žalovaný vyjadril svoj súhlas s názormi žalobcu v rade 2/. Z kontextu Článku dokonca ani nemožno usudzovať, že by sa predmetný článok týkal práve a výlučne žalobcov. Práve z dôvodu, že účelom Článku bolo dať podnet na širokú verejnú diskusiu, neboli úvahy formulované vo vzťahu ku konkrétnym osobám, ale s použitím všeobecných označení ako starí odborári, odborári, noví ľudia, kolegovia. Jeho Článok spomína skupiny osôb, ktorých konkrétnych členov nie je možné nijakým spôsobom identifikovať a už vôbec nie stotožniť práve so žalobcami. Podľa názoru odbornej verejnosti (odkaz žalovaného na publikáciu Ochrana osobnosti podľa občianskeho práva KNAP, ŠVESTKA, JEHLIČKA, LINDE 1996), ak by došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostného práva neurčitých fyzických osôb, nešlo by o prípad občianskoprávnej ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Slovenský právny poriadok chráni iba osobnosť identifikovateľných osôb, takýto záver potvrdzuje napríklad aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MCdo 46/2000 z 21.3.2001. Žalobcovia nepreukázali žiadnu ujmu, ktorá by znižovala ich česť u iných ľudí a ohrozovala vážnosť ich postavenia a uplatnenia v spoločnosti, teda, že by v priamej príčinnej súvislosti s predmetným Článkom bola čo i len ohrozená, nieto priamo znížená ich vážnosť, postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Dôkazné bremeno prítom o tejto skutočnosti zaťažuje žalobcov.

30. Výroky v jeho/žalovaného Článku neboli spôsobilé zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu v rade 1/, ani do osobnostných práv žalobcov v rade 2/ a 3/, teda v súdnej veci nie je naplnená ani jedna z podmienok pre priznanie nároku z práva na ochranu osobnosti žalobcov v rade 2/ a 3/, resp. pre priznanie nároku za zásah do dobrej povesti žalobcu v rade 1/.

31. Žalobcovia v písomnej reakcii na predchádzajúce vyjadrenie žalovaného uviedli, že svoju dôkaznú povinnosť v spore splnili, predložili notársku zápisnicu zachytávajúcu obsah žalovaných výrokov žalovaného uverejnených na internete, žalovaný svoje autorstvo nepoprel, naopak v priebehu konania sa k Článku prihlásil. Práve žalovaného zaťažuje dôkazná povinnosť, aby preukázal pravdivosť svojich skutkových tvrdení a vecnosť svojich hodnotiacich úsudkov, čo však v doterajšom priebehu konania neurobil. Právna teória, aj rozsiahla rozhodovacia prax síce rozlišuje spôsob preukazovania pravdivosti skutkových tvrdení a vecnosti hodnotiacich úsudkov, avšak v súdnom spore žalovaný rezignoval na obe. Z tohto hľadiska je preto irelevantné podľa žalobcov, či výrok žalovaného napríklad: „Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu...“ je skutkovým tvrdením alebo hodnotiacim

úsudkom, nakoľko žalovaný nepreukázal a ani nemal ambíciu preukazovať pravdivosť alebo vecný základ svojho výroku.

32. Pokiaľ žalovaný namietal identifikovateľnosť ich osoby, aj súd v dôvodoch rozhodnutia konštatoval, že väčšina odborárov vie, že oni (žalobca v rade 2/ a 3/) sú funkcionármi odborovej organizácie. Súhlasia s tým, že osoba verejného záujmu je podľa rozhodovacej praxe povinná strpieť kritiku s väčšou mierou expresivity, ak táto nie je vulgárna alebo urážlivá, len im nie je zrejme ako žalované výroky súvisia s ich súkromím. Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že „ani jedna časť Článku nebola vulgárna a urážlivá a už vôbec nie vo vzťahu k žalobcom, a nemohlo ním dôjsť k zásahu do osobnostných práv akejkoľvek tretej osoby“, žiada sa dodať, že: označenie osoby za niekoho, kto sa pokúsil vytunelovať základnú odborovú organizáciu je urážlivé, žalovaný nepreukázal pravdivosť, resp. vecnosť svojho výroku a ako uviedol súd prvej inštancie „väčšina odborárov vie, že oni (žalobca v 2. a v 3. rade) sú funkcionármi odborovej organizácie a výroky sa ich dotýkajú. Zotrvávajú na odvolacom návrhu, žiadajú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, v rámci zmeny ich žalobe v celom rozsahu vyhovel a im priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

33. V ďalšom štádiu odvolacieho konania už strany sporu písomné reakcie nedoručili.

34. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie podali na to oprávnené strany sporu v zákonnej lehote a proti rozsudku, ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd viazaný v sporovej veci rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesným postupom podľa § 378 ods. 1 CSP v aplikácii s § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil z dôvodu vecnej správnosti.

35. Odvolací súd odvolaniu žalobcov v rade 1/, 2/, 3/ vyhovieť nemohol.

36. Z obsahu spisu zistil, že okresný súd vykonal dokazovanie v akceptovateľnom rozsahu, z vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav veci riadne a právnu vec posúdil v súlade s hmotným právom a ustálenou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít.

37. Krajský súd sa stotožnil s určujúcimi závermi okresného súdu na ktorých založil zamietnutie žaloby. Vo vzťahu k odvolateľom ale odvolací súd považuje za svoju povinnosť zaujať vecné stanovisko k zásadným vecným otázkam, ktoré vzniesli v odvolaní, bol viazaný rozsahom a dôvodmi ich odvolania.

38. Prioritne treba diferencovať hmotnoprávny charakter žalovaného nároku : žalobca v I. rade sa domáha súdnej ochrany podľa § 19b ods.2,3 Občianskeho zákonníka (ako právnická osoba titulom neoprávneného zásahu do dobrej povesti) žalobcovia v 2. a 3. rade sa domáhajú súdnej ochrany podľa § 11 v aplikácii s § 13 Občianskeho zákonníka (titulom neoprávneného zásahu do zákonom chránených osobnostných práv fyzickej osoby).

39. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Vychádzajúc z obsahu ust. § 19b ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka právnická osoba sa tiež môže domáhať u súdu ochrany pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti a žiadať primerané zadosťučinenie.

40. Žalobcovia tvrdili, že uverejnením Článku „ Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7.9.2017, ktorého autorom je žalovaný došlo k neoprávnenému zásahu do ich zákonom chránených práv.

41. Je nesporné skutkové tvrdenie žalobcov, že žalovaný ako autor súboru a textov uverejňovaných na webovej lokalite <<https://blog.sme.sk>> uverejnil dňa 7.9.2017 (síce žalobcovia uvádzali v žalobe dátum 7.9.2009, ale bezpochyby sa má jednať o článok zverejnený 7.9.2017) na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite <. text pod názvom: „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ (ďalej len „Článok“). Presné znenie Článku je uvedené v bode 3 odôvodnenia tohto rozsudku. Žalobcovia uviedli, že Článok

obsahuje výroky, ktoré majú povahu skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov a vymedzili v žalobe konkrétne znenie skupiny výrokov z Článku, ktorými sa cítili byť dotknutí a zasiahnutí do svojich práv, ide o výroky nasledovného znenia:

1) „Áno, to, čo hovorí pán G., šéf Moderných odborov, že odborári vo Volkswagene zlyhali je pravda - ale je to pravda iba potiaľ.“

Skutkové tvrdenie obsiahnuté v tomto výroku, v zmysle ktorého sa žalobca v rade 2/vyjadril, že odborári vo Volkswagene zlyhali, je podľa žalobcov nepravdivé.

2) „Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu zlyhali a preto prišli noví a modernejší.“

Skutkové tvrdenie, podľa ktorého starí odborári (t.j. aj žalobcovia v rade 2/ a 3/) urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu, je podľa názoru žalobcov nepravdivé.

3) „To je len marketing. Obalenie starého produktu do nového obalu. Všimli ste si, ako to robia komerčné značky? Urobia produktu nový obal, nahodia spoty, online reklamy, rádiové reklamy, PR články, stavajú značku. Starý produkt, ktorý musí byť dosť cool pre nových spotrebiteľov. Starí ľudia, staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva. Noví ľudia medzitým vytvorili nanovo, takpovediac na zelenej lúke Základnú organizáciu pod spoľahlivou značkou KOVO.“ V predmetnom výroku podľa žalobcov sa jedná o hodnotiace úsudky žalovaného, podľa ktorých sa žalobcovia v / rade 2 a 3 nezmenili a prostredníctvom žalobcu v rade 1/ vykonávajú odborársku činnosť za pomoci starých spôsobov a klamstiev, v protiklade so spoľahlivosťou ZO OZ KOVO, - ide o úsudky svojou povahou neprimerané, nekonkrétne, nemajú vecný základ, t.j. predstavujú neprípustnú kritiku.

4) „Viem, že dôvera členov po tom všetkom čo sa dialo je narušená, mnohí si povedali že úplne kašľú na odbory. Možno toto bolo cieľom tých moderných. Motivácia? Vytvorenie konkurencie KOVO za veľkého záujmu médií, čo sa dalo dosiahnuť len štrajkom? Osobná pomsta a nenaplnené ego? Peniaze? Prípadne vyšší záujem?“, - žalobcovia uvádzajú, že podľa tohto hodnotiaceho úsudku žalovaného, cieľom ich/ žalobcov (moderných odborov vo všeobecnosti) bolo spôsobiť, aby si zamestnanci povedali, že kašľú na odbory, pričom motivácia osôb konajúcich za žalobcu v rade 1/ mala spočívať v spoločensky odsúdeniahodných motívoch, tieto hodnotiace úsudky žalovaného sú podľa názoru žalobcov svojou povahou neprimerané, nekonkrétne, nemajú vecný základ, t.j. predstavujú neprípustnú kritiku.

42. V súdnej veci aj odvolací súd konštatuje, že sa stretli 2 ústavou garantované rovnocenné práva, právo na slobodu prejavu, vyslovenie názoru, s právom na ochranu osobnosti fyzickej osoby a na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Žalovaný prejavil slobodne svoj názor v publikovanom Článku, ktorým sa cítila na svojich osobnostných právach žalobcovia 2,3 a žalobca 1 na dobrej povesti, dotknutí.

43. Pri poskytnutí ochrany právam chráneným ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je významný vzťah týchto práv k iným základným právam, a to predovšetkým k právu na slobodu prejavu, vrátane práva verejného prejavu, ktorý zahŕňa nielen právo prejav uskutočniť, ale aj právo na úsudok v prejave uskutočnený. Všeobecne právo na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti je obmedzené právom na slobodu prejavu upravené vo vnútroštátnej úprave aj v čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor). Napriek rovnocennosti týchto práv zostáva na súde, aby v konkrétnej veci posúdil existenciu naliehavej potreby obmedzenia slobody prejavu. Pre poskytnutie ochrany vyplýva požiadavka na úvahu o primeranosti vzájomného vzťahu práva na ochranu cti a ľudskej dôstojnosti a slobody prejavu. Pri úvahe o vzájomnom vzťahu práv a povinností v konkrétnom vzťahu je treba zobrať do úvahy najmä: a.) či skutok, ktorý má byť zásahom do práv na ochranu osobnosti nie je kritikou alebo úsudkom, b.) voči komu zásah smeruje, najmä či ide o osobu verejne činnú, c.) čo je obsahom „zásahu“, d.) aké boli dôsledky „zásahu“, na práva chránené ustanoveniami Občianskeho zákonníka, e.) preukázanie (autora „zásahu“), že mal rozumné resp. legitímne dôvody na zverejnenie informácie, t.j. legitimita sledovaného cieľa. Pri úvahách o obsahu zásahu je významné aj to, či obsah zásahu môže byť/ prípadne je predmetom verejného záujmu a v prípade absencie verejného záujmu či nie je „zásah“ namierený iba voči osobe do práv ktorej malo byť zasiahnuté a nejde potom o obmedzenie slobody prejavu v záujme ochrany osobnosti fyzickej osoby.

44. Kritériá uvádzané v predchádzajúcom odseku odôvodnenia rozhodnutia boli akceptované okresným súdom pri rozhodovaní o žalobe. Odvolací súd na podporu vecnej správnosti prijatého záveru okresného súdu podrobnejšie sa vyjadruje k pretaveniu kritérií zákona do rozhodovania o v žalobe uplatnenom nároku aplikáciou princípu individuality, teda individuálnych súvislostí a okolností riešeného prípadu.

45. Ústavným rámcom ochrany osobnostných práv je čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej iba „ústava“), v zmysle ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobej povesti, práv na ochranu mena a pod. Podľa čl. 26 ods. 2 prvá veta ústavy, každý má právo svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom slobodne vyhľadávať, prijímať a ich aj rozširovať.

46. Podstatou sporu je stret, konflikt medzi ústavou garantovanou slobodou prejavu a právom na ochranu osobnosti žalobcov. V rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ale aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky je už ustálené, že v prípade takého sporu/ spornosti je podstatou rozhodovania hľadanie vyváženého vzťahu medzi ústavou garantovaným právom na ochranu cti, dôstojnosti či súkromia na jednej strane a slobodou prejavu. Ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát zdôraznil, že „každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL ÚS 22/06) a v každom jednotlivom prípade je vždy nevyhnutné skúmať mieru (intenzitu) tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti a to práve v kontexte so slobodou prejavu a so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv aj na požiadavku legitimacy sledovaného cieľa.

47. Vykonané dokazovanie jednoznačne preukázalo, že „Článok „ zverejnil odborár, odborársky funkcionár. V predmetnom Článku (v kontexte celého jeho obsahu) podľa názoru odvolacieho súdu prezentoval žalovaný (v dobe zverejnenia Článku už predseda základnej tzv. starej odborovej organizácie) svoj otvorený, kritický názor na proces odčlenenia prevažnej časti členskej základne starej odborovej organizácie a proces kreovania a následného založenia zv. novej odborovej organizácie Moderné odbory - do ktorej prestúpila prevažná časť členskej základne pôvodnej - starej odborovej organizácie. Odvolací súd podľa obsahu dokazovania nepochybuje o tom, že tento proces nebol jednoduchý, napokon nebolo ani žalobcami vyvrátené, že proces založenia tzv. Moderných odborov bol výsledkom názorových rozdielov v smerovaní odborovej činnosti, rozdielneho náhľadu a predstáv v angažovanosti pri presadzovaní záujmov pracujúcich zamestnancov v podniku. Článok autora - žalovaného (dlhoročného odborára) zapadá bezprostredne do doby tzv. rozhodnej, ako následná reakcia a prezentácia jeho názorov verejnou formou, s prejavenu kritikou „starí odborári zlyhali“ čo on/ žalovaný v danom procese ako podstatné ponímal. Žalovaný svoje kritické názory v Článku zverejnil, šírili na mieste verejne dostupnom, o jeho názoroch sa mali možnosť dozvedieť nielen zamestnanci/ odborári podniku, ale aj širšia odborárska verejnosť, navyše aj verejnosť laická - neodborárska. Odvolací súd vychádzajúc z celkového obsahu publikovaného Článku nepochyboval o zámeroch/ cieľoch žalovaného, vyvolať predmetným Článkom širokú diskusiu, polemiku o ďalšom smerovaní činnosti odborovej organizácie (či už starej alebo novej) v podniku pri obhajovaní a presadzovaní najlepšieho záujmu zamestnancov, navyše aj s poukázaním na význam hodnotových otázok. Následne tak odvolací súd konštatoval aj legitimitu cieľa, ktorý žalovaný predmetným Článkom sledoval.

48. Článkom sa cíti byť dotknutý žalobca v rade 1) ako novovytvorená odborová organizácia, z vykonaného dokazovania ale nevyplývalo, že by vôbec Článok podľa celkového kontextu bol spôsobilý zasiahnuť do tzv. dobrej povesti žalobcu v rade 1) ako právnickej osoby. Práve naopak dokazovanie preukázalo, že prevažná časť starej členskej základne odborovej organizácie sa stala členom tzv. Moderných odborov, prejavila vôľu aj dôveru, aby táto tzv. nová odborová organizácia obhajovala, presadzovala a riešila ich záujmy v podniku, čo svedčí podľa názoru odvolacieho súdu iba o tom, že súhlasila s predstavenými zámermi, smerovaním žalobcu I) a čo zdôrazňuje odvolací súd : „ nepochybovala o jeho „dobrej povesti „. Napokon žalobca v rade I) musí počítať i tým, že za stavu, že v podniku pôsobí aj ďalšia (stará) odborová organizácia, súťaživosť a konkurencia v ich činnosti nie je vylúčená.

49. Žalobcovia v rade 2) a 3) sú fyzické osoby, dlhoroční odborárski funkcionári, ktorí svoju činnosť vykonávajú na tzv. profesnej úrovni. Vzhľadom na ich dlhodobé pôsobenie v odborárskej funkcii v tzv. starej odborovej organizácii sú známe aj v pracovnom kolektíve zamestnancov, pozná ich široká odborárska verejnosť, obhajujú a presadzujú pri výkone svojej funkcie (aktuálne aj v novej odborovej organizácii) nie malú skupinu odborárov, ale ako aj sami uvádzajú sú funkcionármi odborovej organizácie, ktorá združuje (aj združovala v starých odboroch) veľkú skupinu zamestnancov ekonomicky veľmi silného podniku na Slovensku. Žalobcovia 2,3 z titulu výkonu svojej funkcie sú verejne známe osoby (čo ani oni v odvolaní nepochybnili) nielen v okruhu zamestnancov v podniku,

ale sa domnieva odvolací súd, že aj v širšej odborárskej verejnosti, presahujúcej rámec ich podniku. Preto ako osoby verejne známe z titulu výkonu svojej funkcie si musia byť vedomí toho, že treba, aby čelili aj oponentúre, kritike prejavenej aj verejným spôsobom tých, ktorí s ich názormi, činnosťou, zámermi nesúhlasia, teda miera ich kritizovateľnosti je nastavená vyššie ako v prípade štandardných fyzických osôb. Hoc žalovaný v Článku sa adresne - menovite k osobe žalobcov 2, 3, nevyjadroval, zovšeobecňoval „ starí odborári, noví odborári, avšak odvolací súd dáva za pravdu žalobcom v rade 2.) 3.), že jediný výrok v Článku „ starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu „ vybočuje „ z prejavu fair kritiky (a to aj za situácie že sú v pozícii verejne známych osôb) zároveň hodnotí odvolací súd tento výrok za skutkový, ktorý nielen presahuje rámec a mieru korektnej kritiky a názoru (aj za stavu, že hospodárska činnosť odborovej organizácie bola predmetom preverenia kontroly na základe sťažnosti - ako sa však preukázalo - neopodstatnenej), ale ktorý bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnostného práva žalobcov 2, 3 . Nemôže byť polemiky o tom, že samotný pojem „ vytunelovať „ evokuje negatívny jav, konanie s cieľom získať majetkové výhody, prospech, ktoré nie je v súlade s právom. Hoc v predmetnom výroku sa neuvádza, že by práve žalobcovia 2, 3 robili pokus vytunelovať, odvolací súd súhlasí s tým, že práve vzhľadom na ich dlhoročné pôsobenie v odborárskej funkcii môžu členovia odborárskej základne vzťahovať predmetný výrok k ich pôsobeniu ako verejne činných osôb. Napriek konštatovanému, odvolací súd Článok vyhodnotil v kontexte celého jeho obsahu a uzavrel, že ani „ nadsadený kritický výrok „ nebol spôsobilý narušiť a vyvrátiť legitimitu Článkom sledovaného cieľa.

50. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania rozhodovanie okresného súdu vychádza z princípu úspechu/neúspechu strán v spore a má oporu v ust. § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku.

51. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal odvolací súd voči žalobcom 1, 2, 3, nárok na náhradu trov odvolacieho konania, postupoval podľa § 396 ods.1 CSP v aplikácii s § 255 ods.1 CSP.

52. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.